

Sygnatura akt VII U 268/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 15 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VII Wydział Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk

Protokolant:st. sek. sąd. Marta Jurga

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2015 r. w Poznaniu

odwołania J. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w P.

z dnia 12 stycznia 2015 roku Nr (...)

w sprawie J. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w P.

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję w całości i przyznaje odwołującemu J. N. prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach poczynając od dnia 1 grudnia 2014 roku.

SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. decyzją z dnia 12 stycznia 2015 roku (znak: ENMS/15/029050310) odmówił J. N. prawa do emerytury, ponieważ na dzień 1 stycznia 1999 roku nie legitymuje się wymaganym 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

J. N. wniósł w przepisany trybie i terminie odwołanie do tut. Sądu, domagając się przyznania prawa do emerytury. Odwołujący twierdził, że pracował w szczególnych warunkach w Przedsiębiorstwie (...) w P. i w Spółdzielni Pracy (...) w P. Oddział S. jako mechanik dokonujący napraw sprzętu ciężkiego w kanałach naprawczych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. N. ma obecnie 64 lata (ur. (...)), z zawodu jest mechanikiem samochodowym.

Odwołujący posiada łącznie na dzień 1 stycznia 1999 roku 26 lat 7 miesięcy i 29 dni okresów składkowych i nieskładkowych (bezsporne).

W okresie od 3 kwietnia 1975 roku do 27 marca 1976 roku (tj. 11 miesięcy i 25 dni) odwołujący był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w P. w Zakładzie (...) w S. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku mechanika.

W Przedsiębiorstwie był użytkowany sprzęt ciężki stosowany w budownictwie.

Praca odwołującego polegała na naprawach samochodów ciężarowych i sprzętu budowlanego takiego jak dźwigi, koparki i spycharki, które były wykonywane w kanałach remontowych bądź w obrębie kanału remontowego, w zależności od konkretnego przypadku.

Nie było możliwości wykonywania napraw poza kanałem remontowym.

W zakładzie remontowym były trzy kanały remontowe. Znajdowały się tam również podnośniki i suwnice. Odwołujący nie obsługiwał suwnicy, bowiem nie miał do tego wymaganych uprawnień. Inny pracownik przesunął suwnicą jakiś element naprawianego sprzętu, gdy był on ciężki.

W Przedsiębiorstwie naprawiano sprzęt z oddziałów tego Przedsiębiorstwa z terenu (...).

Odwołujący nie wyjeżdżał poza siedzibę zakładu, w tzw. teren, aby dokonywać napraw, pracował tylko na hali.

W okresie od 28 marca 1976 roku do 16 czerwca 1991 roku (tj. 15 lat 2 miesiące i 29 dni) odwołujący był zatrudniony w Spółdzielni Pracy (...) w P. Oddział S. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku mechanika samochodowego.

W Spółdzielni był użytkowany sprzęt ciężki stosowany w budownictwie.

Praca odwołującego polegała na naprawach samochodów ciężarowych i sprzętu budowlanego takiego jak dźwigi, koparki i spycharki, które były wykonywane w kanale remontowym bądź w obrębie kanału remontowego, w zależności od konkretnego przypadku.

Nie było możliwości dokonywania napraw poza kanałem remontowym.

W Spółdzielni był jeden kanał remontowy. Odwołujący był jedynym mechanikiem samochodowym. W pracy pomagali mu uczniowie.

Odwołujący nie wyjeżdżał poza siedzibę warsztatu, w tzw. teren, aby dokonywać napraw, pracował tylko w warsztacie.

Odwołujący nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Osiągnął wiek 60 lat w dniu 9 grudnia 2011 roku. Pobiera rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, którą ma przyznaną na stałe.

W dniu 31 grudnia 2014 roku odwołujący złożył wniosek o emeryturę.

W dniu 12 stycznia 2015 roku ZUS wydał zaskarżoną decyzję.

Odwołujący posiada co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

- dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych odwołującego z Przedsiębiorstwa (...) w P. (k. 13),
- zeznań świadków Z. S. (k. 37), R. M. (k. 38), M. G. (k. 38-39), K. P. (k. 39),
- zeznań odwołującego J. N. w charakterze strony (k. 36-37 i 39),
- dokumentów zgromadzonych w aktach pozwanego organu rentowego o znaku (...).

Za w pełni wiarygodne i przydatne dla ustalenia stanu faktycznego Sąd uznał zgromadzone w sprawie dowody z dokumentów. Dokumenty zostały sporządzone w przepisanej formie przez właściwe organy w zakresie ich kompetencji. Natomiast dokumenty prywatne stanowiły dowód tego, że osoby, które je podpisały złożyły oświadczenia zawarte w tych dokumentach.

Sąd uznał zeznania odwołującego J. N. za wiarygodne, albowiem są zborne i logiczne oraz zgodne z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującego, iż w Przedsiębiorstwie (...) w P. i w Spółdzielni Pracy (...) w P. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych.

Z zeznań przesłuchanych w postępowaniu przed Sądem świadków Z. S., R. M., M. G. i K. P. wynika, iż w okresach zatrudnienia w tych zakładach do obowiązków służbowych odwołującego należała praca mechanika wykonywana tylko w kanałach remontowych. Odwołujący nie wykonywał czynności związanych z naprawą sprzętu używanego na budowie na terenach prowadzonych przez pracodawców robót budowlanych.

Świadkowie Z. S. i R. M. zatrudnieni w Przedsiębiorstwie (...) w P. na stanowiskach tokarzy widywali odwołującego przy pracy i wyjaśnili na czym polegała praca odwołującego.

Z kolei w Spółdzielni Pracy (...) w P. wraz z odwołującym pracowali świadkowie M. G., zatrudniony na stanowisku brygadzysty, oraz K. P., zatrudniony na stanowisku magazyniera. Świadkowie ci widywali odwołującego przy pracy, wskazali na czym polegała praca odwołującego, a dodatkowo wyjaśnili, że w sytuacjach, gdy odwołującego nie było w pracy, to żaden inny pracownik nie zajmował się naprawą sprzętu ciężkiego.

Zeznania świadków były logiczne i spójne, tworząc z wiarygodnymi dokumentami i zeznaniami odwołującego jednolitą i harmonijną całość.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie J. N. zasługiwało na uwzględnienie.

Przedmiotem żądania odwołującego J. N. było zaliczenie mu do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu pracy od 3 kwietnia 1975 roku do 27 marca 1976 roku w Przedsiębiorstwie (...) w P. i od 28 marca 1976 roku do 16 czerwca 1991 roku w Spółdzielni Pracy (...) w P..

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. 2013 r. poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Ust. 2 stanowi, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Art. 27 cytowanej ustawy przewiduje 25 - letni staż pracy dla mężczyzn.

W myśl art. 32 ust. 2 dla celów ustalenia uprawnień za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu

uciażliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Szczegółowe warunki przyznania prawa do wcześniejszej emerytury określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), które zachowuje moc obowiązującą również pod rządami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W myśl § 2 ust. 1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Ust. 2 § 2 cyt. rozporządzenia stanowi, iż ww. okresy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach (...).

Zgodnie z § 4 rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki - osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia (zgodnie z § 3 cyt. rozporządzenia - 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn), w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W niniejszej sprawie, bezsporne było między stronami, iż odwołujący J. N. posiada okresy składkowe i nieskładkowe w wysokości co najmniej 25 lat. Kwestię sporną stanowiło posiadanie przez odwołującego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, co było kwestionowane przez organ rentowy. W zaskarżonej decyzji ZUS odmówił odwołującemu prawa do wcześniejszej emerytury, albowiem z jego dokumentacji wynikało, iż J. N. nie posiada 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

ZUS nie zaliczył odwołującemu do okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia w okresie od 3 kwietnia 1975 roku do 27 marca 1976 roku w Przedsiębiorstwie (...) w P. na stanowisku mechanika oraz od 28 marca 1976 roku do 16 czerwca 1991 roku w Spółdzielni Pracy (...) w P. na stanowisku mechanika samochodowego.

Odwołujący nie przedłożył bowiem świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach z ww. zakładów pracy. Przedłożył jedynie świadectwa pracy, z których wynika, iż zajmował odpowiednio stanowiska mechanika i mechanika samochodowego. Z dokumentów tych nie wynika również, iż praca była wykonywana w kanałach remontowych.

W załączniku do cytowanego rozporządzenia - wykazie A - wymienione są prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. W dziale XIV wykazu A zatytułowanym „Prace różne” wymienione są prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, iż J. N. w okresie od 3 kwietnia 1975 roku do 27 marca 1976 roku w Przedsiębiorstwie (...) w P. oraz od 28 marca 1976 roku do 16 czerwca 1991 roku w Spółdzielni Pracy (...) w P. wykonywał prace na stanowisku mechanika. Praca odwołującego polegała na naprawach samochodów ciężarowych i sprzętu budowlanego takiego jak dźwigi, koparki i spycharki, które były wykonywane w kanale remontowym bądź w obrębie kanału remontowego, w zależności od konkretnego przypadku. Co więcej, wersję odwołującego potwierdzili również zawnioskowani przez niego świadkowie, którzy zeznali, iż odwołujący pracował w ww. zakładach pracy jako mechanik. Organ rentowy nie zakwestionował zeznań świadków. Prace w szczególnych warunkach na tym stanowisku pracy odwołujący wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W tym miejscu należy wskazać, iż orzecznictwo Sądu Najwyższego przyjmuje, że „wykonywanie pracy w szczególnych warunkach (...) może być udowodnione wszystkimi dostępnymi środkami dowodowymi (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1998 r., II UKN 357/98), a „okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach (...) mogą być ustalane w postępowaniu odwoławczym także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy” (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84, podobnie uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21

września 1984 r., III UZP 48/84). Dlatego też, zeznania świadków i samego odwołującego okazały się przydatne dla sprawy.

Ponadto należy wskazać, iż „w sytuacji, kiedy brak wymaganego świadectwa pracy w warunkach szczególnych wystawionego przez pracodawcę, Sąd może prowadzić postępowanie dowodowe zmierzające do ustalenia, czy praca wykonywana przez stronę, była wykonywana w warunkach wymaganych przepisami rozporządzenia, czy ubezpieczony zajmował któreś ze stanowisk pracy wymienionych w załącznikach nr 1 lub 2 do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43).” (pkt 2 wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie III AUa 3113/08). Co też Sąd uczynił w niniejszej sprawie, a prowadzone postępowanie potwierdziło wersję odwołującego J. N..

Należy również podkreślić, iż dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzanej mu pracy - rzeczywiście wykonywanych zadań pracowniczych (tak: wyrok SN z 24 marca 2009 r., I PK 194/08, OSNP 2010/23-24/281).

Reasumując, uznać należało, że odwołujący spełnia przesłanki do nabycia prawa do emerytury z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z uwagi na fakt udokumentowania okresu pracy w warunkach szczególnych wynoszącego co najmniej 15 lat.

W myśl art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust. 2.

Dlatego też, Sąd Okręgowy na podstawie ww. przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję w całości i przyznał odwołującemu J. N. prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach poczynając od dnia 1 grudnia 2014 roku (tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek).

SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk

ZARZĄDZENIE

1. urlop sędziego od 17 do 24 kwietnia 2015 roku,
2. odnotować uzasadnienie w kontrolce uzasadnień,
3. doręczyć odpis wyroku wraz z uzasadnieniem:
  - pełnomocnikowi pozwanego organu rentowego radcy prawnemu V. J. wraz z aktami emerytalnymi odwołującego,
4. akta przedłożyć za 14 dni lub z apelacją.

SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk

P., 8 maja 2015 roku